

2023-11-25

FÖRSLAG TILL YTTRANDE

Dnr: SOCN-2023-00488

Kommunfullmäktiges revisorer

Yttrande över revisionskrivelse och revisionsrapport 9, 2023 – granskning av interna kontroller kopplat till risken för fusk med assistansersättning

Socialnämnden rekommenderas att:

Säkerställa att risken för assistansfusk dels inkluderas i introduktionen av nyanställda, dels ingår i ordinarie utbildningsplan.

För att säkerställa att nyanställda får information om assistansfusk ska det lyftas in i befintlig introduktionsplan för berörda handläggare. Risken för assistansfusk läggs in i befintlig checklista och utredningsrutin i kvalitetsledningssystemet.

Säkerställa att information om regelverk, riskanalyser och kontroller sprids till berörda medarbetare på ett ändamålsenligt sätt, samt att det finns dokumenterade rutiner, vägledningar och checklistor för att minska personberoendet.

Berörda medarbetare uppdateras om aktuella regler och rutiner samt risker regelbundet. Medarbetare får redan idag löpande ta del av omvärldsbevakningar i form av exempelvis utbildningar i LSS, juridisk handledning och riktade utbildningssatsningar. Gruppchef ansvarar för att rutiner och checklistor för handläggning av assistans uppdateras för att säkerställa att kompetensen kring att upptäcka, förebygga och utreda assistansfusk inte är bundet till den utredande handläggarens erfarenhet.

Stärka den externa samverkan med statliga myndigheter, så som Polisen och Försäkringskassan, i syfte att underlätta enhetens arbete med att förebygga, upptäcka och utreda assistansfusk.

Redan idag har kommunen upparbetade kontakter för extern samverkan och frågan om assistansfusk lyfts redan i befintliga samverkansstrukturer. Kommunen har regelbunden kontakt med Försäkringskassan för att utbyta information och samverka kring misstanke om assistansfusk och förändrade behov hos assistanskunder. Vidare har kommunen även en upparbetad kontakt med Polisen kring andra frågor där det är naturligt att framöver även lyfta frågor kring assistansfusk. Kommunen har även en anställd säkerhetsstrateg som rådfrågas vid behov och som också har en upprättad samverkan med Polisen. Utöver detta finns kontakter med andra kommuner via Södertörnsnätverket där erfarenhetsutbyte kring välfärdsbrottslighet sker och personlig assistans är en av insatserna som lyfts där.

Genomföra riskbedömning av handlägg- och utbetalningsprocessen beträffande var eventuella risker är störst och utveckla anpassade kontroller baserat på denna.

Gruppchef behöver säkerställa att de ekonomiadministratörer som hanterar fakturor har kompetens att upptäcka felaktigheter samt ha utarbetade rutiner för när avvikelser identifieras. Det behöver även säkerställas att utredande biståndshandläggare har rutiner för att upptäcka och utreda vid misstanke om assistansfusk för att kunskapen inte ska vara personberoende. Gruppchef ansvarar för att säkerställa att rutiner för detta lyfts in i kvalitetsledningssystemet.

Stärka kontrollen i samband med fakturagranskning och granskning av sjuklönekostnader genom att implementera en fördjupad kontroll av inskickade tidrapporter, samt säkerställa tillräckliga dokumenterade rutiner för detta.

I internkontrollplanen för 2024 kommer ett större fokus att läggas på fakturagranskning och fakturahantering. En översyn av befintliga rutiner och processer kommer att göras under året. En del av arbetet kommer att bestå av framtagande av rutiner där sådana saknas, implementering av redan befintliga rutiner och utbildningsinsatser till berörda medarbetare. Särskilt fokus kommer att vara på personlig assistans.

Säkerställa att det upprättas en rutin eller process för återkrav av assistansersättning.

En rutin för återkrav av assistansersättning finns redan idag. I rutinen ska det förtydligas när återkrav ska ske vid fusk och oegentligheter.

Säkerställa att risken för otillbörlig påverkan mot utredande handläggare och andra medarbetare inkluderas i rutinen för hot och våld.

Alla medarbetare har bjudits in till en utbildning i otillåten påverkan som genomförts under november 2023. Syftet är att öka kunskapen om hur man kan förebygga och hantera hot, våld, trakasserier och korruptionsrisk. Risken för otillbörlig påverkan mot handläggare behöver även läggas till i rutinen för hot och våld. Otillbörlig påverkan har även lyfts in som en risk i internkontrollplanen för 2024.

Filip Wiljander
Ordförande
Socialnämnden

Karin Kollberg
Social- och äldredirektör
Stadsledningskontoret